

Toespraak van Wilfried De Brouwer; Vroenhoven 11 mei 2015

Dames en Heren, laat mij toe U in de eerste plaats te danken voor uw aanwezigheid.

Mesdames Messieurs, tout d'abord, permettez-moi de vous remercier pour votre présence .

Ladies and Gentlemen, *first of all, allow me to thank you for your presence here today.*

De Vieilles Tiges van de Belgische Luchtvaart is een vereniging van vliegeniers die in 1937 werd opgericht door piloten die de eerste wereldoorlog hadden overleefd. Zij waren de pioniers van de Belgische luchtvaart. Eén van hun doelstellingen was het in ere houden van de exploten van hun gevallen collega's. We zijn nu enige generaties later, en het blijft één van de prioriteiten van onze vereniging om hulde brengen aan onze voorgangers. Zij zijn er in geslaagd om de Belgische luchtvaart op een zeer hoog niveau te tillen, en dit vaak ten koste van hun eigen leven.

We hebben eerder het verhaal gehoord van de pogingen om de bruggen over het Albertkanaal met luchtbombardementen te vernietigen. Laat mij toe er op te wijzen dat diegenen die we vandaag herdenken, wisten dat dit een zinloze en zeer gevaarlijke operatie was. Ter illustratie, zou ik hier een paragraaf willen citeren uit het relaas van Jacques Dome. *“Je n'ai pas à juger de la responsabilité de ceux qui ont commandé cette mission ; mais ce qu'il faut savoir et redire, c'est qu'en décollant ce 11 mai 1940, à 6 h du matin, chacun savait qu'il s'agissait d'une mission inutile et que les chances d'en sortir étaient infimes ».*

Jacques was boordmitrailleur in één van de eerste vliegtuigen die opstegen. Hij werd neergehaald door een Duits jachtvliegtuig; werd zwaar gekwetst maar overleefde het avontuur. Jacques werd later vicevoorzitter van onze vereniging. Hij was één van de initiatiefnemers om een

denkplaat met de namen van de gevallen vliegeniers aan te bieden aan de gemeente Riemst. U ziet hem hier, samen met kolonel Binon bij de onthulling ervan, **vandaag precies 25 jaar geleden**. Kolonel Binon was er ook bij op 11 mei 1940 en zou later de persoonlijke piloot worden van Koning Boudewijn en ook korps-overste van de 15de Wing luchttransport.

We hebben gezien bij de gesimuleerde aanval van de Marchetti's hoe kwetsbaar de toenmalige vliegtuigen waren voor luchtdoel-

artillerie. En die Marchetti's vlogen aan dezelfde snelheid als de toenmalige Fairy Battles. Maar ondanks de gekende risico's boden alle beschikbare bemanningen zich spontaan aan voor deze zeer riskante onderneming. **They went for it. Ils relevaient le défi.** Ze hadden de typische instelling van vliegeniers die niet enkel gekozen hadden voor een gevaarlijk beroep; ze waren ook bereid om levensgevaarlijke zendingen uit te voeren wanneer dit nodig bleek. Laat mij toe een vergelijking te maken met de huidige toestand. We hebben vandaag een detachement van de luchtmacht in Jordanië. De piloten voeren dagelijks zendingen uit in uiterst gevaarlijk omstandigheden. Zij zijn zich ten volle bewust van het gevaar; **but they go for it.** Onze gedachten en onze

steun gaan vandaag naar hen die dagelijks, ver van huis en familie, hun leven wagen; niet enkel voor **onze** vrijheid, maar ook voor de vrijheid van onze kinderen en kleinkinderen.

We hebben veel geleerd van het waagstuk dat zich hier, vandaag 75 jaar geleden, heeft afgespeeld.

De brug van Vroenhoven, na de aanval

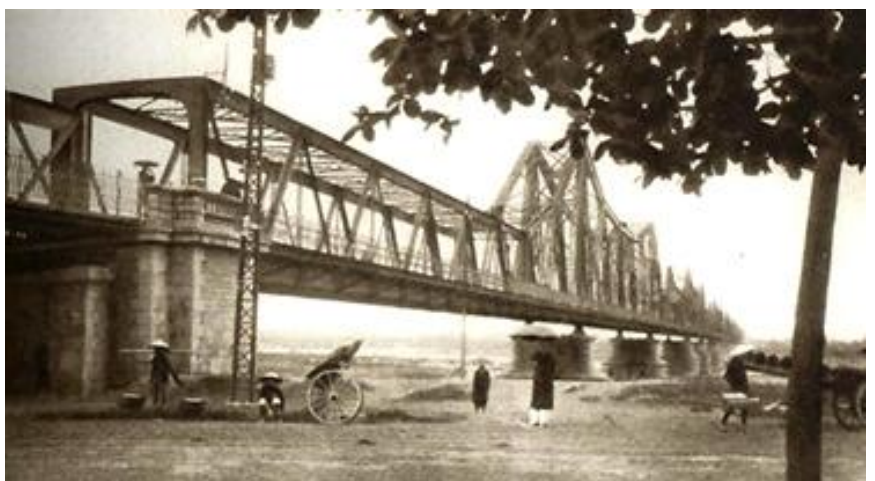
- In de eerste plaats moeten vliegtuigen ingezet worden door deskundigen die de mogelijkheden en zwakheden van het luchtwapen kennen. Men moet niet vragen aan een luchtmacht officier om een tankoorlog te voeren; men moet niet vragen aan een landmacht officier om een lucht oorlog te voeren. Daarom heeft ons land, naar Brits model, onmiddellijk na de oorlog een onafhankelijke luchtmacht in het leven geroepen.

- Een tweede les die we geleerd hebben, is dat we over degelijk materiaal moeten beschikken. Onze vliegtuigen waren totaal

waardeloos bij de confrontaties met de Luftwaffe; onze piloten hadden geen kans. Het heeft geen zin een luchtmacht uit te rusten met voorbijgestreefde toestellen.

- Een derde les is dat piloten en technisch personeel zich in vreedstijd degelijk moeten oefenen om tijdens operaties op een doeltreffende wijze hun wapensysteem te kunnen aanwenden. Die training hadden onze mensen niet in 1940. Geen van de piloten had ooit een echt wapen afgevuurd of afgegooid. We hopen van harte dat deze les nooit zal vergeten worden en dat het personeel de nodige ervaring kan opdoen en blijven onderhouden vanaf vreedstijd. Zodoende kunnen zij zonder voorafgaandelijke verwittiging, op een doeltreffende manier, en zonder al te veel risico's, ingezet worden een gewapend conflict. Ik leg de nadruk op "**zonder voorafgaandelijke verwittiging**" omdat het tijdens de laatste jaren reeds tweemaal gebeurd is dat onze vliegtuigen onmiddellijk moesten ontplooiën om een paar dagen later volop ingezet te worden in operaties. Hiermee bedoel ik de interventies in Libië vanuit Griekenland en de operatie tegen de IS in Irak, vanuit Jordanië.

- *Une dernière leçon. Il faut disposer de systèmes d'armes adaptés. L'armement dont nous disposions en 1940 était inadéquat pour détruire un pont. Entretemps, il y a eu beaucoup de changements, mais cela a pris des années. Pendant la guerre du Vietnam, les américains ont dû lancer plus de cent missions pour détruire le pont de Long Bien à Hanoi. Le pont a été touché quelques fois mais les nord-vietnamiens parvenaient chaque fois à le réparer. Plusieurs avions ont été abattus.*

De brug van Long Bien in Hanoi.

Meerdere vliegtuigen werden neergehaald bij hun poging om de Long Bien brug te vernietigen

Maar ik ga niet vooruitlopen op de volgende toespraak waarin kolonel Desair meer in detail zal gaan over de huidige manier van werken. U zult merken dat de Luchtmacht de nodige lessen heeft getrokken uit de dramatische interventie die hier 75 jaar geleden is gebeurd. Maar de heldenmoed die onze vliegeniers hier hebben betoond **zullen** en **mogen** we nooit vergeten.

Mesdames Messieurs, je vous remercie pour votre attention,

Ladies and Gentlemen, thank you for your attention,

Dames en Heren, ik dank U voor uw aandacht.

Proud to be one of them

Het was pas in 1972, meer dan vier jaar na de eerste aanval, dat men de gepaste wapens heeft kunnen ontwerpen om dergelijke doelen te vernietigen. Dit is enkel mogelijk met precisie geleide wapens, die toelaten een brug te treffen op de meest kwetsbare punten. Vandaag is ook onze Luchtmacht uitgerust met dergelijke wapensystemen; en dit niet enkel om bruggen te vernietigen.

Pas vier jaar na de eerste bombardementen, werd de brug van Long Bien vernietigd met precisie geleide wapens

Wilfried De Brouwer. Vroenhoven 11 mei 2015.